

Išvada

IŠVADA DĖL EKONOMINĖS RAIDOS SCENARIJAUS

2026 m. rugsėjo 18 d.

Nr. BPE-6

NEPRIKLAUSOMOS FISKALINĖS INSTITUCIJOS VERTINIMU, DIDŽIAJAI DALIAI II PENSIJŲ KAUPIMO PAKOPOS PINIGŲ LIEKANT SĄSKAITOSE, JŲ ĮTAKA EKONOMIKOS AUGIMUI BUS MAŽESNĖ NEI TIKĖTASI

Valstybės kontrolė, kaip nepriklausoma fiskalinė institucija (toliau – NFI), teikia Seimui savo išvadą dėl Finansų ministerijos (toliau – FM) rugsėjo 11 d. paskelbto ekonominės raidos scenarijaus 2026–2029 metams (toliau – ERS). Išvada teikiama remiantis Lietuvos Respublikos fiskalinės valdysenos įstatymu.

Nepriklausoma fiskalinė institucija tvirtina Finansų ministerijos 2026 m. rugsėjo mėn. ekonominės raidos scenarijaus BVP to meto kainomis, BVP palyginamosiomis kainomis, galutinio vartojimo išlaidų to meto kainomis, darbo užmokesčio fondo pokyčių, išreikštų procentais, projekcijas. Jos atitinka įvardytas prielaidas ir yra pagrįstos aktualiais statistiniais duomenimis. NFI ir FM požiūriai dėl Lietuvos ekonomikos perspektyvų yra panašūs. NFI prognozių aprašymas pateikiamas išvados 3 dalyje, o projekcijų lentelė – 1 priede.

Pagrindinės NFI makroekonominių projekcijų žinutės:

- Pasitraukimas iš II pensijų kaupimo pakopos didesnis nei tikėtasi, tačiau poveikis vartojimui yra nedidelis – didžioji dalis atsiimtų pinigų lieka bankų sąskaitose.
- Projektuojama, kad 2026 m. ekonomika augs lėčiau nei 3 proc., labiausiai dėl vangesnio, nei tikėtasi kovo mėn., vidaus vartojimo.
- Didėjant energijos kainoms, infliacija 2026 m. Lietuvoje gali siekti 5 proc., o kitąmet – 3,7 proc.
- 2027 m. realiojo BVP augimą labiausiai skatins eksportas ir investicijos, o namų ūkių vartojimui sparčiau augti neleis pakilusi infliacija.
- Darbo rinkos raida buvo geresnė nei tikėtasi, vidutiniu laikotarpiu projektuojamas aukštas užimtųjų skaičius, tačiau darbo užmokestis augs lėčiau.
- NFI vertinimu, 2026 m. pajamų planas turėtų būti įgyvendintas, tačiau išliekantis ekonominis neapibrėžtumas reikalauja itin atsargiai planuoti 2027–2029 m. valstybės biudžeto pajamas ir išlaidas.

1. EKONOMINĖS RAIDOS SCENARIJAUS VERTINIMAS IR TVIRTINIMAS

Nepriklausoma fiskalinė institucija atliko 2026 m. rugsėjo mėn. paskelbto 2026–2029 m. ekonominės raidos scenarijaus vertinimą¹. NFI išanalizavo makroekonominę aplinką ir parengė savo projekcijas. Vertindama Finansų ministerijos ERS, NFI nagrinėjo jame naudotų prielaidų pagrįstumą, lygino scenarijaus projekcijas su NFI ir kitų institucijų prognozėmis, taikė tvirtinimo atkarpos metodą ir ekspertinį vertinimą.

FM ir NFI 2026–2029 m. pagrindinių makroekonominių rodiklių projekcijos reikšmingai nesiskiria. Atsižvelgdamos į 2026 m. I pusmečio rezultatus ir atnaujintas prielaidas, NFI ir FM sumažino 2026 m. realiojo BVP projekcijas. Numatoma, kad šiemet ekonomika augs tokiu pačiu tempu kaip ir 2025 m. (2,9 proc.). Peržiūrą žemyn labiausiai skatino mažesnis, nei tikėtasi kovo mėn., II pensijų kaupimo pakopos pokyčių nulemtas namų ūkių vartojimo šuolis ir lėtesnė investicijų raida. Vienkartiniam vartojimo poveikiui nuslopus, 2027 m. ūkio plėtra reikšmingai sulėtės ir sieks kiek daugiau nei 2 proc. (NFI 2,4 proc., o FM 2,2 proc.). Numatant lėtesnę, nei tikėtasi kovo mėn., Lietuvos pagrindinių eksporto partnerių raidą, NFI ir FM sušvelnino projektuojamą realiojo eksporto augimą 2027 m. ir likusiu vidutiniu laikotarpiu. Vis dėlto numatoma, kad 2028–2029 m. ekonomikos plėtra bus spartesnė nei 2027 metais. Realiojo BVP augimą labiausiai skatins namų ūkių vartojimas ir investicijos, o dėl stiprios vidaus paklausos grynojo eksporto poveikis BVP išliks neutralus.

Dėl aukštesnių energijos išteklių kainų prielaidų NFI ir FM padidino 2026–2027 m. infliacijos projekcijas. Abi institucijos numato, kad šiemet ji sieks 5,0 proc., o kitąmet sudarys daugiau nei 3 proc. (NFI 3,7 proc., o FM 3,3 proc.). Projektuojama, kad vėlesniais metais infliacija lėtės, tačiau išliks gana aukšta dėl didinamų akcizų ir tebeaugsančių paslaugų kainų. Atsižvelgdamos į spartesnę, nei tikėtasi kovo mėn., kainų raidą, institucijos padidino BVP to meto kainomis augimo projekcijas 2026–2027 m. Numatoma, kad šiemet BVP to meto kainomis didės daugiau nei 8 proc., o kitąmet augs lėtesniu tempu (NFI 6,4 proc., o FM 5,6 proc.). Likusiu vidutiniu laikotarpiu jis didės lėčiau nei 6 proc. Dėl sparčios kainų raidos institucijos numato, kad 2026 m. galutinio vartojimo išlaidos to meto kainomis augs sparčiau nei 9 proc., o likusiu vidutiniu laikotarpiu didės lėčiau.

Projektuojama, kad šiemet vidutinis bruto darbo užmokestis padidės sparčiau nei 2025 m., o 2027 m. augs apie 7 proc. (NFI 6,8 proc., o FM 7,2 proc.). Nors vidutiniu laikotarpiu augimas lėtės, jis vis tiek viršys infliaciją. Abi institucijos projektuoja, kad 2026–2029 m. situacija darbo rinkoje išliks stabili: reikšmingo nedarbo lygio didėjimo nesitikima, o užimtųjų skaičius reikšmingai nesikeis. NFI ir FM numato, kad šiemet darbo užmokesčio fondo augimas sieks 9,4 proc., o vidutiniu laikotarpiu lėtės iki mažiau nei 6 proc. Išsamesnis NFI prognozių aprašymas pateikiamas išvados 3 dalyje, o projekcijų lentelė – 1 priede. 2026 m. rugsėjo mėn. ERS pagrindiniai rodikliai pateikiami 2 priede. NFI ir FM rodiklių įverčiai gali skirtis dėl skirtingų prielaidų, modelių ir ekspertinio vertinimo.

NFI prognozės laikomos atskaitos tašku (angl. *benchmark*), taikant tvirtinimo atkarpos (angl. *endorsement range*) metodą. Remdamasi juo, NFI sudarė šių ERS rodiklių² 2026–2028 m. neapibrėžtumo grafikus: BVP to meto ir palyginamosiomis kainomis, realiojo namų ūkių vartojimo išlaidų, suderinto vartotojų kainų indekso, vidutinio mėnesinio bruto darbo

¹ Vertinimo ir tvirtinimo procesas, NFI taikomi metodai apibūrti ERS vertinimo ir tvirtinimo apraše. Prieiga per internetą: https://www.valstybeskontrolė.lt/TVS/Content/Biudzeto_stebesena/ERS_vertinimo_ir_tvirtinimo_aprasas.pdf.

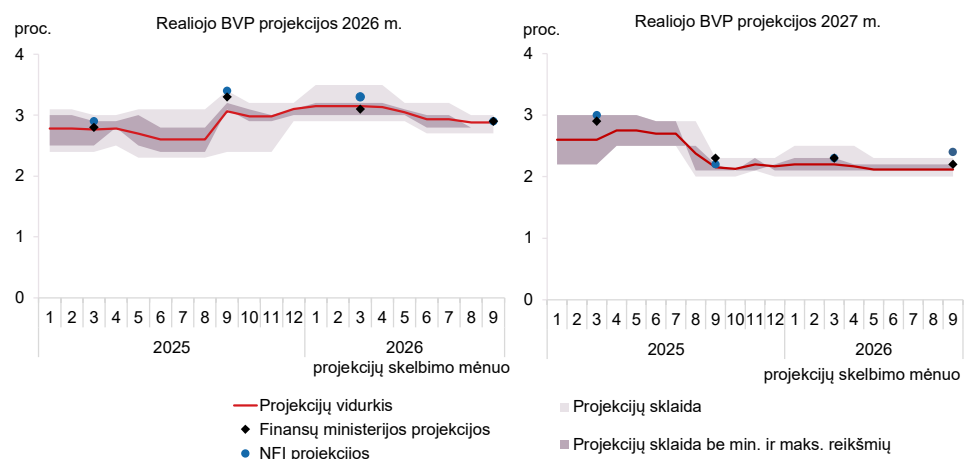
² Ne visiems makroekonominiams rodikliams, nurodytiems Fiskalinės valdysenos įstatyme, buvo tiesiogiai sudarytos tvirtinimo atkarpos – jos sudarytos jų komponentams. Darbo užmokesčio fondo projekcijos vertinamos remiantis užimtųjų skaičiaus ir vidutinio mėnesinio bruto darbo užmokesčio tvirtinimo atkarpomis. Galutinio vartojimo išlaidų to meto kainomis projekcijos vertinamos remiantis realiojo namų ūkių vartojimo ir suderinto vartotojų kainų indekso tvirtinimo atkarpomis.

užmokesčio ir užimtųjų skaičiaus pokyčių (3 priedas). Visų rodiklių projekcijos patenka į 40 proc. tvirtinimo atkarpų intervalus. Jie žymi tikimybių intervalų centrinį rėžį, kuris yra artimiausias atskaitos tašku (moda) laikomoms NFI projekcijoms. Atkreiptinas dėmesys, kad tvirtinimo atkarpos remiasi istorinėmis paklaidomis, todėl jos nebūtinai gali visiškai atspindėti ateities neapibrėžtumą.

ERS realiojo BVP projekcija 2029 m. laikoma tikėtina pagal taikytą NFI potencialaus BVP vertinimo metodą. Metodas skirtas vidutinio laikotarpio projekcijų suderinamumui tikrinti. NFI vertinimu, potencialus BVP³ 2026–2029 m. kasmet vidutiniškai turėtų padidėti apie 2,8 proc. (1 priedo 1 lentelė). Finansų ministerija projektuoja, kad realiojo BVP augimas 2029 m. sudarys 2,5 proc. Jis atitinka NFI įvertintą 2029 m. potencialaus BVP augimą, kuris taip pat siekia 2,5 proc.

2026 m. rugsėjo mėn. ERS realiojo BVP projekcijos 2026–2027 m. yra artimos kitų institucijų vidurkiui (1 pav.). Palyginti su kovo mėn., ekonomikos augimo prognozės 2026 m. yra nuosaikesnės. Kitų institucijų prognozių sklaida išlieka nedidelė, o ekonominės raidos vertinimai iš esmės sutampa: 2026 m. realiojo BVP augimo prognozių vidurkis siekia 2,9 proc., o 2027 m. – 2,1 proc. (4 priedas). Prie prastesnių augimo perspektyvų prisideda karo Irane poveikis energijos išteklių kainoms.

1 pav. 2026 m. rugsėjo mėn. FM realiojo BVP projekcijos 2026–2027 m. yra artimos kitų institucijų vidurkiui

Į projekcijų sklaidą įtrauktos šios institucijos: Europos Komisija, Tarptautinis valiutos fondas, Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacija, Lietuvos bankas, AB „Swedbank“, AB SEB.

Šaltinis – Nepriklausomos fiskalinės institucijos skaičiavimai

2026 m. rugsėjo mėn. ERS taikytos prielaidos yra pagrįstos. Lietuvos ekonomikos raidą daugiausia paveikti galinčios rizikos susijusios su karu Irane. NFI vertinimu, rugsėjo mėn. ERS remiasi pagrįstomis prielaidomis apie valiutos kursą, pasaulio ir pagrindinių eksporto partnerių ekonomikos raidą bei naftos kainas. Pagrindinės neigiamos rizikos, kurios gali paveikti Lietuvos ekonomikos raidą, susijusios su geopolitine padėtimi Artimuosiuose Rytuose. Besitęsiant karui Irane, išlieka neapibrėžtumas energijos rinkose. Jei energijos išteklių kainos nemažėtų, tai padidintų infliaciją ir stabdytų pasaulio ekonominę plėtrą. Detalesnis makroekonominės aplinkos, prielaidų ir rizikų aprašymas pateikiamas išvados 2 dalyje.

³ Vertinant potencialų BVP, naudojamos naujausios Finansų ministerijos ERS projekcijos. Pažymėtina, kad dėl vertinimo prielaidų skirtumų ir skirtingų modelių specifikacijų NFI ir FM potencialaus BVP ir produkcijos atotrūkio įverčiai gali skirtis.

NFI tvirtina Finansų ministerijos 2026 m. rugsėjo mėn. ekonominės raidos scenarijaus fiskaliniam planavimui skirtas makroekonominių rodiklių projekcijas. Pagal Europos Sąjungos Tarybos direktyvą⁴, biudžeto planavimas turi būti grindžiamas labiausiai tikėtiniu arba atsargesniu makroekonominiu fiskaliniu scenarijumi. Atsižvelgdama į vyraujantį neapibrėžtumą ir įvertinusi pirmiau išvardytų metodų rezultatus, NFI tvirtina 2026 m. rugsėjo mėn. ekonominės raidos scenarijaus BVP to meto kainomis, BVP palyginamosiomis kainomis, galutinio vartojimo išlaidų to meto kainomis, darbo užmokesčio fondo pokyčių, išreikštų procentais, projekcijas. Šios projekcijos tinkamos fiskaliniam planavimui.

ERS vertinimo metu institucijos dalinasi informacija:

- rugsėjo 4 d. NFI ir FM apsikeitė savo makroekonominių projekcijų projektais,
- rugsėjo 8 d. įvyko susitikimas, kuriame institucijos diskutavo apie projekcijų prielaidas, realiojo BVP ir jo komponentų projekcijas, kainų rodiklių ir vidutinio darbo užmokesčio raidą.

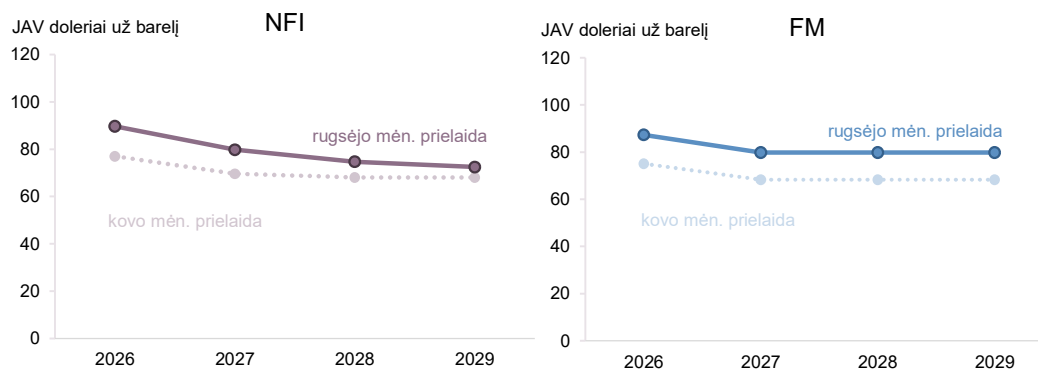
⁴ 2024 m. balandžio 29 d. Tarybos direktyva 2024/1265/ES dėl reikalavimų valstybių narių biudžeto sistemoms, 4 str. 1 d. Prieiga per internetą: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LT/TXT/HTML/?uri=OJ:L_202401265.

2. MAKROEKONOMINĖS APLINKOS IR ERS PRIELAUDŲ ANALIZĖ, RIZIKOS LIETUVOS EKONOMIKOS RAIDAI

NFI vertinimu, rugsėjo mėn. ERS remiasi pagrįstomis prielaidomis apie valiutos kursą, pasaulio ir pagrindinių eksporto partnerių ekonomikos raidą bei naftos kainas. Prielaidos, kuriomis rėmėsi FM, sudarydama rugsėjo mėn. ERS, atitinka naujausią projekcijų sudarymo metu žinomą informaciją⁵:

- Rengdama ERS, FM rėmėsi euro kurso JAV dolerio atžvilgiu prielaidomis, kurias 2026 m. birželio mėn. paskelbė Europos Centrinis Bankas. NFI, sudarydama valiutos kurso prielaidą, naudojo rugpjūčio mėn. faktinius duomenis. Abi institucijos numato, kad euro kursas Jungtinių Amerikos Valstijų (JAV) dolerio atžvilgiu vidutiniu laikotarpiu bus stipresnis nei 2025 m. (1 ir 2 priedo 2 lentelės).
- FM ir NFI pasaulio ir Europos Sąjungos (ES) ekonomikos augimo prielaidos atitinka Tarptautinio valiutos fondo 2026 m. liepos mėn. paskelbtas projekcijas, kurios numato lėtesnį tiek pasaulio, tiek ES ekonomikos augimą 2026–2029 m., nei tikėtasi kovo mėn. Abi institucijos sumažino pagrindinių eksporto partnerių ekonomikos augimo prielaidą.
- Rengdamos naftos kainos prielaidą, FM ir NFI rėmėsi ateities sandoriais, kurie numato, kad vidutiniu laikotarpiu naftos kaina bus didesnė, nei tikėtasi kovo mėn. (2 pav.). Dėl skirtingų duomenų šaltinių NFI taiko šiek tiek aukštesnę naftos kainų prielaidą 2026 metais. Taip pat NFI daro prielaidą, kad 2028–2029 m. laikotarpiu naftos kainos mažės, o FM – kad kaina išliks stabili. Vyraujant neapibrėžtumui naftos ir valiutų rinkose, NFI vertinimu, tokie prielaidų skirtumai nėra dideli.

2 pav. FM ir NFI numato, kad vidutiniu laikotarpiu naftos kaina bus didesnė, nei tikėtasi kovo mėn.

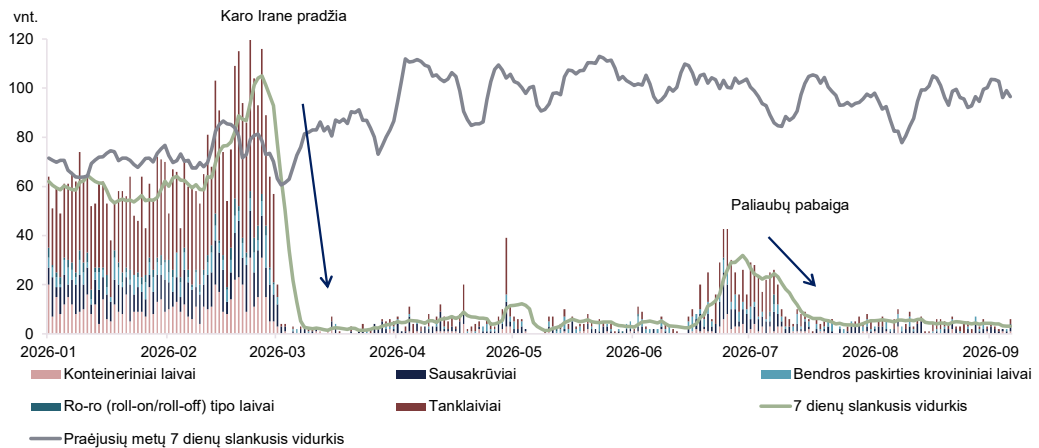
Šaltinis – Nepriklausoma fiskalinė institucija, Finansų ministerija

Geopolitinė įtampa ir prekybos fragmentacija daro įtaką pasaulio ekonomikai. Karas Ukrainoje ir padidėjusi įtampa Artimuosiuose Rytuose prisideda prie energijos kainų svyravimų. Liepos mėn., pasibaigus paliauboms, atsinaujinę kariniai veiksmai tarp Jungtinių Amerikos Valstijų ir Irano vėl apribojo laivybą per Hormuzo sąsiaurį (3 pav.). Dėl sutrikusio eksporto išaugę naftos kainų svyravimai didina infliaciją ir gali slopinti pasaulio ekonomikos augimą. Prekybos santykiai tarp JAV ir Kinijos išlieka įtempti, o aukšti tarifai ir prekybos ribojimai tebėra svarbus veiksnys, skatinantis tiekimo grandinių pertvarkymą ir investicijų nukreipimą į alternatyvias rinkas. Kartu pastaraisiais mėnesiais sustiprėjo

⁵ Pažymėtina, kad statistinių duomenų ir kitos informacijos įtraukimo į scenarijų data – 2026 m. rugsėjo 2 d.

prekybos nesutarimai tarp JAV ir Kanados, didinantys neapibrėžtumą Šiaurės Amerikos rinkose. Europos Sąjungai tenka prisitaikyti prie lėtesnės pasaulinės prekybos plėtros ir augančios tarptautinės konkurencijos, ypač Kinijos gamybinių pajėgumų pertekliaus keliamo spaudimo. ES ekonominę politiką taip pat formuoja poreikis didinti išlaidas gynybai, kartu išlaikant viešųjų finansų tvarumą.

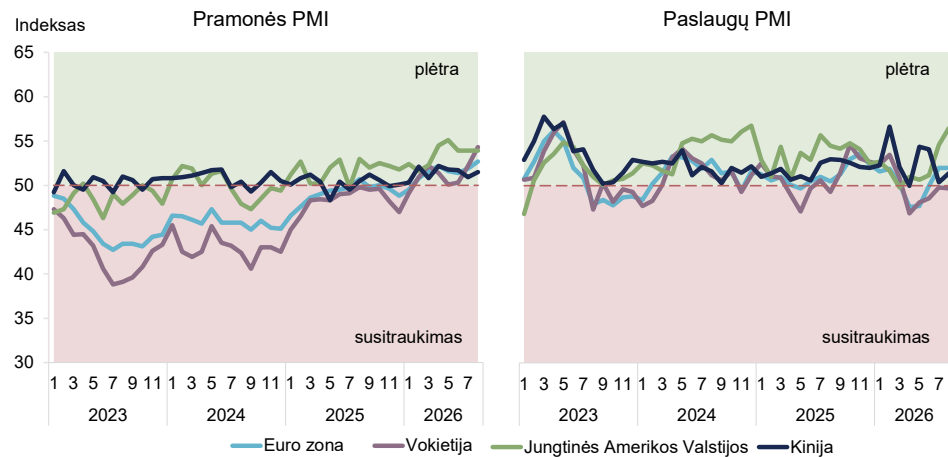
3 pav. Atsinaujinę kariniai veiksmai 2026 m. liepą vėl reikšmingai apribojo laivybą per Hormuzo sąsiaurį

Šaltinis – <https://portwatch.imf.org/>

NFI vertinimu, pagrindinės rizikos, kurios galėtų paveikti Lietuvos ekonomikos raidą vidutiniu laikotarpiu:

- Užsitęsęs energijos kainų kilimas gali turėti didesnę poveikį infliacijai, nei tikimasi.** Padidėjusi geopolitinė įtampa išlieka svarbiu neapibrėžtumo šaltiniu pasaulio ekonomikai. Karas Irane padidino energijos išteklių kainas ir sutrikdė jų tiekimą. Pakilus dujų kainoms, Europos dujų saugyklos užpildytos mažiau nei įprastai tokiu metu. Dėl galimų naftos ir suskystintų gamtinių dujų tiekimo sutrikimų energijos kainos galėtų ilgiau išlikti aukštesnės, nei šiuo metu prognozuojama. Tai didintų infliacinį spaudimą ir mažintų namų ūkių perkamąją galią Lietuvoje.
- Tarptautinės prekybos fragmentacija gali neigiamai paveikti eksportą.** Protekcionistinės tendencijos ir įtampa tarp didžiųjų ekonomikų didina tarptautinės prekybos fragmentacijos riziką. Silpnesnė užsienio paklausa galėtų neigiamai paveikti Lietuvos eksporto augimą.
- Lėtesnis, nei tikimasi, pasaulio ir Lietuvos eksporto partnerių ekonominis atsigavimas gali neigiamai paveikti ekonominę plėtrą.** Pirkimo vadybininkų indeksas (išankstinis rodiklis, rodantis ekonominį aktyvumą) pastaraisiais mėnesiais leidžia tikėtis euro zonos (EZ) ekonominės plėtros (4 pav.). Vokietijos duomenys rodo paslaugų sektoriaus susitraukimą ir pramonės sektoriaus plėtrą. Ekonominio aktyvumo rodikliai JAV ir Kinijoje taip pat išlieka palankūs. Vis dėlto aukštesnės energijos kainos galėtų didinti gamybos sąnaudas ir mažinti Europos pramonės konkurencingumą. Be to, išliekantis infliacinis spaudimas gali paskatinti centrinius bankus kelti palūkanų normas, o tai slopintų investicijas ir vartojimą. Dėl šių veiksnių pasaulio ir euro zonos ekonomikos augimas galėtų būti lėtesnis, o tai neigiamai paveiktų ir Lietuvos eksportą bei ekonomikos augimą.

4 pav. 2026 m. rugpjūčio mėn. Vokietijos pramonės sektoriuje stebima sparti plėtra

PMI – Pirkimų vadybininkų indeksas (angl. *Purchasing Managers' Index*).

Šaltinis – <https://www.pmi.spglobal.com>

- **Klimato kaita gali padidinti infliaciją.** Europos Komisijos Jungtinis tyrimų centras rugpjūčio mėn. pranešė, kad užsitęsę karščiai ir itin didelis vandens trūkumas gerokai pablogino vasarinių žemės ūkio kultūrų derliaus perspektyvas Vakarų ir Vidurio Europoje. Prognozuojama, kad vasarinių kultūrų derlius gali būti iki 14 proc. mažesnis nei pastarųjų 5 metų vidurkis⁶. Panašaus pobūdžio dažnėjantys ekstremalūs oro reiškiniai ir ateityje gali sutrikdyti žemės ūkio produkciją ir tiekimo grandines. Tai didintų maisto kainų svyravimus ir neigiamai veiktų kai kuriuos ekonomikos sektorius.
- **Gynybos pramonės stiprinimas paskatintų spartesnę ES ekonomikos plėtrą.** ES šalims didinant išlaidas gynybai, gali būti skatinama pramonės plėtra, technologinė pažanga ir investicijos susijusiuose sektoriuose. Didesnės viešosios investicijos galėtų teigiamai veikti užimtumą ir produktyvumą. Vis dėlto sparčiai augančios išlaidos didintų fiskalinį spaudimą, todėl ilgainiui kai kurioms valstybėms gali tekti griežtinti fiskalinę politiką, siekiant užtikrinti viešųjų finansų tvarumą.
- **Didesnis vartojimas galėtų labiau paskatinti Lietuvos ekonomikos augimą.** Namų ūkių vartojimas galėtų augti sparčiau dėl didėjančių realiųjų pajamų, mažesnio taupymo ir II pensijų kaupimo pakopos pertvarkos. Teigiama grynoji migracija ir toliau didintų darbo jėgos pasiūlą bei vidaus vartojimą.

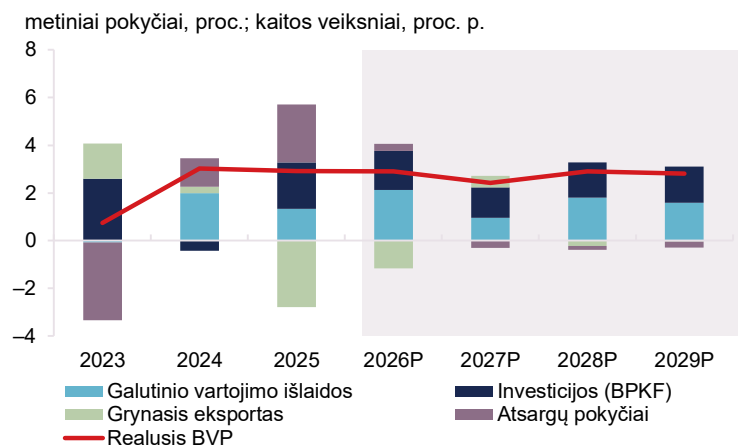
⁶ Prieiga per internetą: https://joint-research-centre.ec.europa.eu/jrc-news-and-updates/exceptionally-dry-and-hot-weather-threatens-summer-crops-2026-08-24_en.

3. NEPRIKLAUSOMOS FISKALINĖS INSTITUCIJOS EKONOMINĖS RAIDOS PROGNOZĖS 2026–2029 M.

Vidaus paklausai augant lėčiau, nei tikėtasi kovo mėn., šių metų ekonomikos augimo projekcija mažinama iki 2,9 proc., o 2027 m. numatoma, kad realusis BVP padidės 2,4 proc.

2026 m. I pusm. šalies ekonomika per metus augo 3,3 proc., tačiau minėtu laikotarpiu ūkio raida nebuvo tolygi. Šių metų I ketv. metinis realiojo BVP augimas sulėtėjo iki 2,5 proc., o tam įtakos turėjo neįprastai šalta žiema, kuri riboję statybų veiklą. II ketv. ekonomikos plėtra reikšmingai paspartėjo ir siekė 4,1 proc. Tai buvo vienas sparčiausių BVP pokyčių ES⁷. Tokį BVP augimą Lietuvoje lėmė šoktelėjęs (nors ir ne taip stipriai, kaip tikėtasi kovo mėn.) namų ūkių vartojimas, kurį paskatino iš II pensijų kaupimo pakopos atsiimti pinigai, ir atsigavusios viešojo sektoriaus investicijos. Prie bendrosios pridėtinės vertės augimo šį ketvirtį prisidėjo visos ūkio veiklos, labiausiai apdirbamosios gamybos, mažmeninės ir didmeninės prekybos, transporto ir saugojimo bei statybos įmonių veiklos rezultatai. NFI numato, kad šių metų II pusm. ekonomikos raida bus lėtesnė nei I pusm. Tai lems menkesnis, nei stebėta I ketv., pasitraukimo iš II pakopos mastas, o apdirbamosios gamybos rezultatus gali riboti rizikos dėl aukštų energijos kainų ir menkesnės pagrindinių Lietuvos prekybos partnerių paklausos. NFI projektuoja, kad 2026 m. realusis BVP augs tokiu pačiu tempu kaip ir 2025 m. (2,9 proc.) (5 pav.).

5 pav. NFI projektuoja, kad 2026 m. realusis BVP augs tokiu pačiu tempu kaip ir 2025 m., o 2027 m. augimas sulėtės iki 2,4 proc.

P – prognozė.

Šaltinis – Valstybės duomenų agentūra, Nepriklausoma fiskalinė institucija

Realiojo BVP augimo projekcija 2026 m. buvo sumažinta atsižvelgiant į I pusm. statistinius duomenis. Peržiūrą žemyn labiausiai lėmė vangiau, nei tikėtasi kovo mėn., augęs namų ūkių vartojimas. Atlikta analizė rodo, kad II ketv. gyventojai didžiąją dalį iš II pakopos atsiimtų pinigų laikė bankų sąskaitose (Intarpas). Nepaisant to, šiemet namų ūkių vartojimas išliks vienu svarbiausių Lietuvos ekonomikos augimo veiksniais. Projektuojama, kad nuslopęs vienkartiniam vartojimo šuoliui, 2027 m. šalies ekonomikos augimas sulėtės iki 2,4 proc. Minėtais metais realiojo BVP augimą labiausiai skatins eksportas ir investicijos, o namų ūkių vartojimą neigiamai veiks spartesnė, nei tikėtasi kovo mėn., infliacija. Numatoma, kad likusiu vidutiniu laikotarpiu realusis BVP augs lėčiau nei 3 proc. (1 priedas 1 lentelė). Palyginti su kovo mėn., 2028–2029 m. realiojo BVP projekcijos sumažintos atsižvelgiant į lėtesnę Lietuvos eksporto partnerių augimo prielaidą.

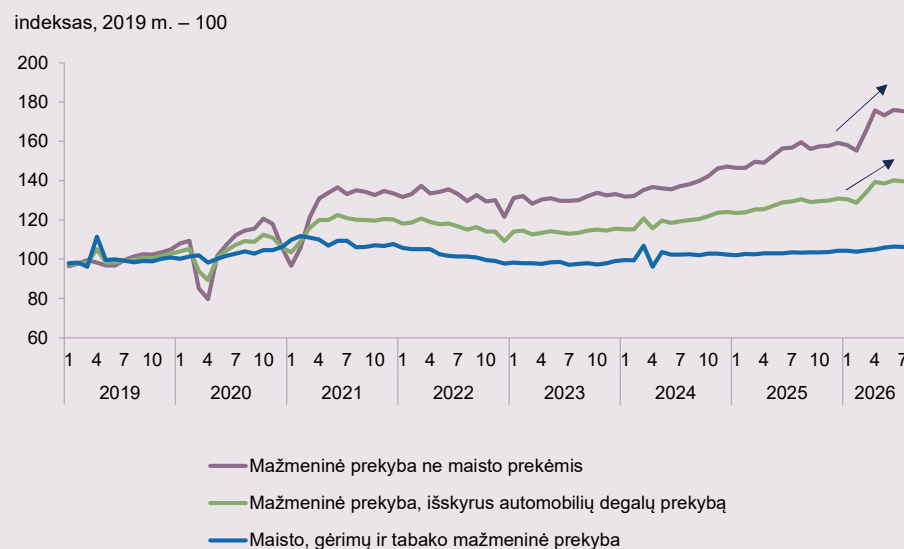
⁷ Sparčiau nei Lietuvoje realusis BVP 2026 m. II ketv. per metus augo Slovėnijoje (5,0 proc.), Danijoje (4,7 proc.) ir Maltoje (4,5 proc.).

Intarpas. II pensijų pakopos pakeitimų poveikis šalies ekonomikai 2026 m. II ketv.

Esant didesniai, nei tikėtasi, pasitraukimo iš II pakopos mastui, balandžio mėn. namų ūkiams buvo išmokėta beveik 3 mlrd. Eur. 2026 m. perėjus prie savanoriško kaupimo modelio, gyventojams suteikta galimybė pasitraukti iš dalyvavimo II pensijų pakopoje iki 2027 m. pabaigos. Jau per pirmąjį šių metų ketvirtį beveik 40 proc. dalyvių (550 tūkst.) nusprendė nutraukti kaupimą pensijai ir atsiimti pinigus. Tai itin reikšmingas pasitraukimo mastas. Palyginimui, 2021 m. Estijoje per pirmąjį etapą iš sistemos pasitraukė 20 proc. dalyvių. Šių metų balandžio mėn. Lietuvoje kaupimą nutraukusiems gyventojams buvo išmokėta 2,9 mlrd. Eur, iš kurių 1,4 mlrd. Eur sudaro jų pačių įmokos, o 1,5 mlrd. Eur – pensijų fondų investicijų grąža. Per antrąjį pasitraukimo iš pensijų fondų langą (balandžio–birželio mėn.) kaupimą nutraukė daugiau nei 115 tūkst. gyventojų, kuriems liepos mėn. buvo išmokėta 672,4 mln. Eur.

2026 m. II ketv. padidėjo mažmeninė prekyba ne maisto prekėmis, tačiau namų ūkių vartojimas buvo vangesnis nei projektuota. Jau balandžio mėn., kai atsiimti II pensijų pakopos pinigai pasiekė gyventojus, šoktelėjo mažmeninės prekybos (be degalų) apyvarta, kuri visą II ketv. išliko padidėjusi (Intarpo 1 pav.). Pašalinus sezono ir darbo dienų skaičiaus įtaką, II ketv., palyginti su I ketv., ji išaugo 6,3 proc. Tai nulėmė prekyba ne maisto prekėmis, kur apyvarta didėjo beveik visose šių prekių kategorijose. Pavyzdžiui, garso ir vaizdo įrangos, metalo dirbinių, baldų, apšvietimo įrangos prekybos apyvarta buvo daugiau nei 16 proc. didesnė nei I ketv. Šiuo laikotarpiu prekyba internetu augo dešimtadaliu. Liepos mėn. mažmeninė prekyba be degalų išlieka 8,0 proc. didesnė nei prieš metus. Vis dėlto vartojimo šuolis buvo vangesnis, nei tikėtasi kovo mėn. NFI vertinimu, per šių metų II ketv. iš 2,9 mlrd. Eur išmokėtų II pakopos pinigų gyventojai vartojimui skyrė daugiau nei 0,5 mlrd. Eur⁸.

1 pav. 2026 m. balandžio mėn. fiksuotas mažmeninės prekybos šuolis, kurį lėmė prekyba ne maisto prekėmis

Pašalinus sezono ir darbo dienų skaičiaus įtaką.

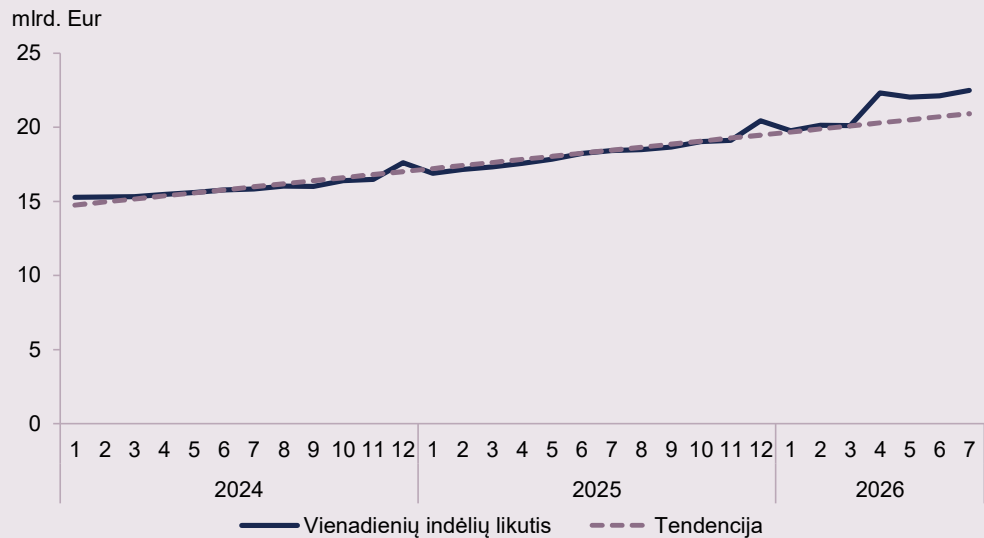
Šaltinis – Valstybės duomenų agentūra, Nepriklausomos fiskalinės institucijos skaičiavimai

Atsiimti pinigai iš II pakopos papildė gyventojų bankų sąskaitas, tačiau reikšmingo terminuotų indėlių išaugimo nematyti. Lietuvos banko duomenimis, gyventojų vienadieniai indėliai (iš esmės atitinkantys gyventojų pinigus, esančius mokėjimo sąskaitose) šių metų sausio–kovo mėn. per metus vidutiniškai augo beveik 17 proc. ir kovo mėn. siekė 20,1 mlrd. Eur (Intarpo 2 pav.). Balandžio mėn. atsiimti pinigai iš II pakopos reikšmingai padidino sumas gyventojų bankų sąskaitose: vienadienių indėlių likutis buvo 27 proc. didesnis nei prieš metus ir siekė

⁸ Įvertinta remiantis mažmeninės prekybos ne maisto prekėmis duomenimis ir įskaitant PVM.

22,3 mlrd. Eur. Liepos mėn. šių indėlių likutis lieka padidėjęs iki 22,5 mlrd. Eur. Tuo tarpu reikšmingo sutarto termino indėlių išaugimo nestebima: balandžio–liepos mėn. vidutiniškai jų buvo 1 proc. daugiau nei tuo pačiu praėjusių metų laikotarpiu. Gyventojų atsiimtiems pinigams liekant bankų sąskaitose, jų perkamąją galią mažins šiemet paspartėjusi infliacija.

2 pav. 2026 m. balandžio–liepos mėn. reikšmingai išaugo gyventojų vienadieniai indėliai

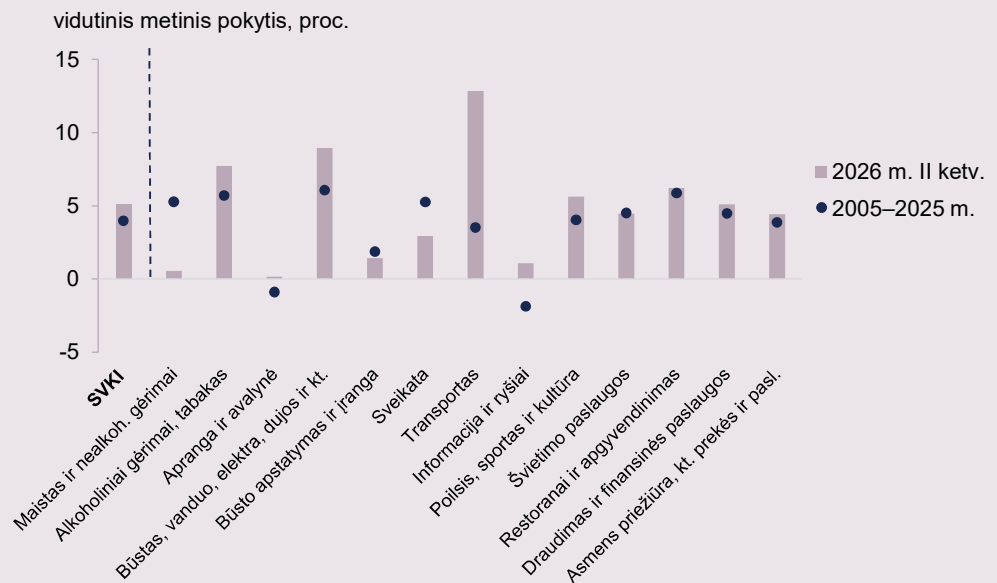
Šaltinis – Lietuvos bankas, Nepriklausomos fiskalinės institucijos skaičiavimai

2026 m. II ketv. nestebima esminio kainų padidėjimo, susijusio su II pensijų pakopos pinigų išmokėjimu. II ketv. suderinto vartotojų kainų indekso (SVKI) pagal pagrindines kategorijas duomenys rodo, kad stipriausiai Lietuvos infliacija buvo veikiamą per energijos kanalą (žr. išvados 14 psl.). Lyginant II ketv. SVKI pokyčius su 2005–2025 m. vidutiniais pokyčiais, daugumoje komponentų nėra stebimi reikšmingi kainų augimo tempų padidėjimai (Intarpo 3 pav.). Didžiausi skirtumai fiksuojami transporto kategorijoje dėl išaugusių degalų kainų, būsto, vandens, elektros, dujų ir kito kuro kategorijoje – dėl energijos kainų augimo ir panaikintos PVM lengvatos šilumai, o alkoholio ir tabako komponentėje – dėl padidintų akcizų. Taip pat kiek daugiau nei daugiametis vidurkis padidėjo poilsio kainos.

Liepos mėn. metinė infliacija Lietuvoje siekė 5,4 proc. ir buvo viena aukščiausių ES, tačiau vertinant istoriškai, Lietuvoje kainos auga sparčiau nei vidutiniškai ES⁹. Lietuva pasižymi spartesniu darbo užmokesčio kilimu, taip pat daugumos paslaugų kainos vis dar yra mažesnės nei vidutiniškai ES. Lietuvos gyventojų infliacija yra jautresnė energijos pokyčiams, nes SVKI krepšelyje energijos prekės turi didesnį svorį nei vidutiniškai ES. II ketv. Lietuvos infliacijos atotrūkis nuo ES vidurkio išlaikė daugiametę tendenciją – skirtumas siekė apie 2 proc. punktus.

⁹ 2005–2025 m. vidutinė metinė infliacija ES siekė 2,4 proc., Lietuvoje – 4,2 proc. 2026 m. II ketv. infliacija ES siekė 3,2 proc., Lietuvoje – 5,1 proc.

3 pav. Lyginant su daugiamečiu vidurkiu, II ketv. labiausiai kainos Lietuvoje išaugo transporto, būsto ir komunalinių paslaugų bei alkoholio kategorijose

Šaltinis – Valstybės duomenų agentūra, Nepriklausomos fiskalinės institucijos skaičiavimai

Statistiniai duomenys kol kas nerodo reikšmingo būsto sandorių skaičiaus padidėjimo II ketv. Registrų centro duomenimis, po 2021 m. gyventojų būsto (butų ir namų) sandorių skaičiaus šuolio rinkos aktyvumas reikšmingai sumažėjo (Intarpo 4 pav.). Nors š. m. birželio mėn. sandorių buvo sudaryta beveik 12 proc. daugiau nei prieš metus, tačiau vis dar stebima šio rodiklio lėtėjimo tendencija. Lietuvos banko duomenimis, pasikartojančių sandorių būsto kainų augimas, fiksuotas dar iki gyventojams pradėdant atsiimti II pakopos pinigus, yra dviženklis ir toliau didėja¹⁰. Būsto kainų augimo tempai reikšmingai viršija darbo užmokesčio augimą, įperkamumas prastėja ir tai riboja rinkos aktyvumą. Jau anksčiau Lietuvos banko analizė¹¹ parodė, kad iš II pensijų pakopos atsiimti pinigai skatins NT rinką, tačiau tik apie 6 proc. kaupiančiųjų namų ūkių nebus finansiškai apriboti panaudoti šiuos pinigus būsto paskolai gauti. Todėl tikėtina, kad gyventojų atsiimti pinigai II ketv. tik nedidele apimtimi buvo skirti būstui įsigyti.

4 pav. Nuo 2025 m. būsto sandorių skaičius auga lėtesniu tempu

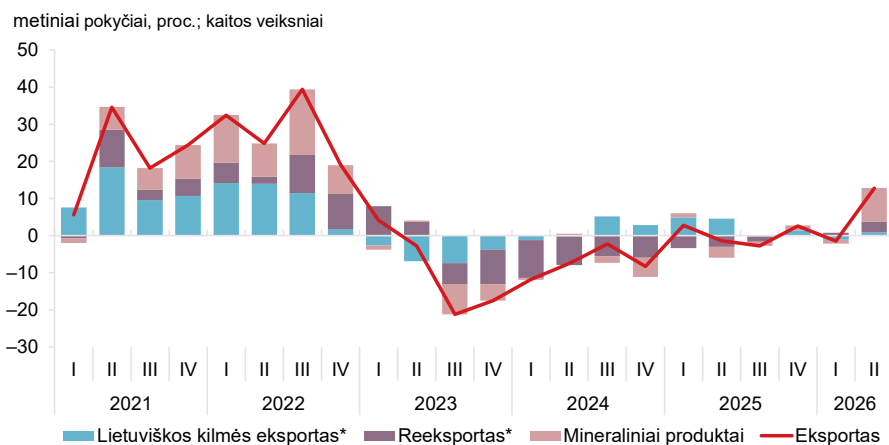
Šaltinis – Registrų centras, Nepriklausomos fiskalinės institucijos skaičiavimai

¹⁰ 2026 m. liepos mėn. pasikartojančių sandorių būsto kainų (3 mėn. slankusis vidurkis) metinis pokytis šalyje siekė 18,1 proc. Rodiklis viršijo dviženklį skaičių 13 mėnesių iš eilės nuo 2025 m. liepos mėn., kai siekė 10,5 proc.

¹¹ Prieiga per internetą: <https://www.lb.lt/lt/lfsb-finansinio-stabilumo-apzvalga>.

2026 m. realiojo eksporto projekcijos didinamos dėl palankių I pusr. duomenų, o vidutiniu laikotarpiu mažinamos dėl numatomos silpnės, nei tikėtasi kovo mėn., užsienio paklausos. Šių metų I pusr. Lietuvos realusis prekių ir paslaugų eksportas augo 4,8 proc., importas – 6,6 proc. Po susitraukimo I ketv., II ketv. prekių eksportas atsigavo ir per metus paaugo 4,2 proc. Per šį laikotarpį prekių eksporto vertę (to meto kainomis) labiausiai didino mineralinių produktų eksportas ir reeksportas (be mineralinių produktų) (6 pav.). Mažėjant prekybai su Rytų šalimis ir augant su ES šalimis, reeksporto (be mineralinių produktų) vertė augo beveik dešimtadaliu. Tuo tarpu lietuviškos kilmės (be mineralinių produktų) prekių eksporto vertė padidėjo nežymiai. Tam didžiausios įtakos turėjo sumažėjęs gyvūninės kilmės produktų, baldų, įvairių chemijos produktų eksportas. Prekių eksporto vertę taip pat didino sparčiai padidėjusios eksporto kainos. Pažymėtina, kad 2026 m. II ketv. paslaugų eksporto vertė viršijo lietuviškos kilmės prekių eksportą¹². Vis dėlto rizikos dėl aukštų energijos kainų ir vangesnės užsienio paklausos gali lemti, kad II pusr. eksporto raida bus lėtesnė nei I pusr. Atsižvelgdama į tai ir į palankius šių metų I pusr. užsienio prekybos duomenis, NFI didina realiojo eksporto augimo projekciją 2026 m. iki 4,3 proc., o importo – iki 5,8 proc. Dėl numatomos lėtesnės, nei tikėtasi kovo mėn., Lietuvos prekybos partnerių BVP raidos, šalies eksporto augimo projekcijos mažinamos 2027–2029 m. (1 priedas 1 lentelė). Nors vidaus paklausa išliks stipri, projektuojama, kad realusis importas vidutiniu laikotarpiu augs lėčiau nei šiemet.

6 pav. Po susitraukimo I ketv., II ketv. prekių eksportas atsigavo – jo vertę (to meto kainomis) labiausiai didino mineralinių produktų eksportas ir reeksportas

* išskyrus mineralinius produktus

Šaltinis – Valstybės duomenų agentūra, Nepriklausomos fiskalinės institucijos skaičiavimai

Po netolygios I pusr. raidos, mažinama šių metų investicijų augimo projekcija, 2027 m. numatoma nuosaikesnė jų plėtra. 2026 m. I pusr. realiojo bendrojo pagrindinio kapitalo formavimo (toliau – investicijos arba BPKF) dinamika tarp ketvirčių buvo nevienoda. 2026 m. I ketv. investicijoms per metus smukus 2,6 proc., II ketv. jos atsigavo ir augo 8,9 proc. Pusmečio rezultatui daugiausia teigiamos įtakos turėjo investicijų į statybą, sudarančių didžiausią BPKF dalį, plėtra, o investicijų į mašinas ir įrenginius įtaka buvo neigiama. Materialinių investicijų duomenys rodo, kad 2026 m. II ketv. plėtra toliau tęsėsi privačiame sektoriuje, o viešojo sektoriaus investicijos atsigavo. 2026 m. NFI prognozuoja 6,5 proc. siekiantį BPKF augimą. Jį palaikys gausesni nei įprastai ES fondų srautai (2026 m. yra paskutiniai metai, kai Lietuva gali gauti Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonės finansavimą) ir didėjančios išlaidos į gynybos infrastruktūrą. 2027 m. sumenkus

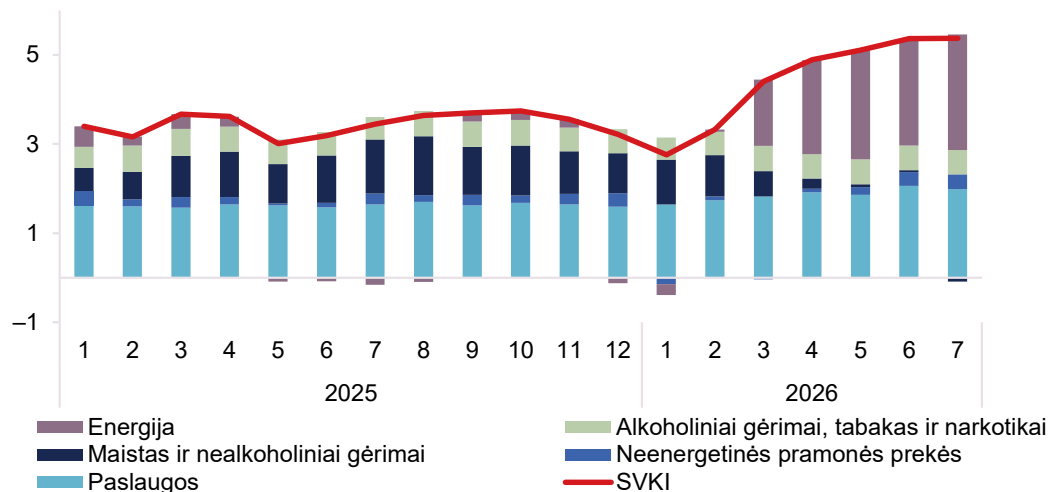
¹² Remiantis 4 ketvirčių slankiuoju vidurkiu.

ES paramai, tikimasi 4,9 proc. BPKF plėtros. Likusiu prognozuojamu laikotarpiu investicijų augimo tempas artės daugiamečio vidurkio link ir viršys 5 proc. (1 priedo 1 lentelė).

Pakilus energetinių išteklių kainoms, infliacija 2027 m. gali siekti 3,7 proc. Sausio–rugpjūčio mėn. suderinto vartotojų kainų indekso (SVKI) metinis augimas sudarė 4,6 proc. Spartų kainų kilimą daugiausia lėmė pabrangę energijos ištekliai (7 pav.). NFI vertinimu, 2026 m. infliacija sudarys 5 proc. Atsižvelgus į padidėjusias energetinių išteklių ateities sandorių kainas, 2027 m. SVKI augimo prognozė padidinta iki 3,7 proc. Numatoma, kad 2028–2029 m. infliacija lėtės, tačiau išliks gana aukšta dėl didinamų akcizų ir tebeaugiančių paslaugų kainų. Dėl aukštesnės infliacijos prognozės NFI taip pat numato spartesnį BVP defliatoriaus augimą 2026–2027 metais. Tikėtina, kad vidutiniu laikotarpiu BVP defliatorius didės šiek tiek sparčiau nei SVKI, daugiausia dėl didesnio valdžios sektoriaus defliatoriaus augimo. Prie tokios raidos 2026–2027 m. prisidės ir spartesnis eksporto kainų augimas, palyginti su importo kainomis.

7 pav. Nuo 2026 m. gegužės mėn. energijos komponentė lemia beveik pusę kainų lygio augimo tempo

metiniai pokyčiai, proc.; kaitos veiksniai, proc. p.

Šaltinis – Valstybės duomenų agentūra, Nepriklausomos fiskalinės institucijos skaičiavimai

Darbo rinkos raida išlieka palanki, tačiau susiduriama su iššūkiais. 2026 m. I pusm. užimtųjų skaičius augo 1 proc., lyginant su tuo pačiu laikotarpiu prieš metus. Darbo jėgą didina teigiama grynoji migracija ir aukštesnis aktyvumo lygis. Migracijos departamento duomenimis, turinčių leidimą gyventi Lietuvoje rugsėjo 1 d. buvo apie 17 tūkst. daugiau nei praeitais metais. Reikšmingai (11,6 proc.) augo užimtųjų skaičius apdirbamosios gamybos veikloje, kurioje šių metų II ketv. jis buvo aukščiausias nuo 2008 metų. Tuo tarpu viešajame sektoriuje, ypač viešojo valdymo ir švietimo veiklose, darbuotojų skaičius mažėjo. Nedarbo lygis per metus sumažėjo 0,3 proc. p. ir 2026 m. I pusm. siekė 6,8 proc., o laisvų darbo vietų lygis išliko istorinėse aukštumose – tai rodo, kad įtampa darbo rinkoje¹³ nemažėja. Užimtumo tarnybos darbdavių nuomonių tyrimo¹⁴ duomenimis, kvalifikuotų darbuotojų trūkumas išlieka vienu didžiausių iššūkių. Be to, Europos Komisijos vertinimu¹⁵, neatitiktis nedarbas (angl. *mismatch unemployment*) Lietuvoje yra vienas didžiausių Europos Sąjungoje. Tai reiškia, kad bedarbiai neatitinka darbdavių poreikių pagal įgūdžius ir

¹³ Situacija, kai darbo jėgos pasiūla yra ribota, o paklausa didelė.

¹⁴ Prieiga per internetą: <https://karjerastau.uzt.lt/data/public/uploads/2026/02/dapkl2025-ataskaita-2026-02-18.pdf>.

¹⁵ Prieiga per internetą: <https://ec.europa.eu/eurostat/en/web/products-statistical-working-papers/w/ks-01-26-043>.

gyvenamąją vietą. Ši struktūrinė kliūtis vidutiniu laikotarpiu gali riboti užimtųjų skaičiaus augimą ir spartesnį nedarbo lygio mažėjimą. NFI projektuoja, kad vidutiniu laikotarpiu užimtųjų skaičius nuosaikiai mažės, tačiau išliks aukštas ir sieks apie 1,46 milijono. 2027 m. nedarbo lygis išliks 6,7 proc. ir palaipsniui trauksis, kol 2029 m. pasieks 6,5 proc.

Darbo užmokesčio augimas išlieka spartus. Šių metų I pusr. darbo užmokesčio šalyje augimas siekė 9,7 proc. per metus ir buvo didesnis, nei tikėtasi kovo mėn. Prie spartaus augimo prisidėjo kilę atlyginimai švietimo veikloje (15,9 proc.), privačiame sektoriuje jie augo lėčiau, tačiau vis tiek sparčiai – 9 proc. Vis dėlto darbo užmokesčio augimas jau ilgą laiką viršija darbo našumo augimą. Tokia situacija nėra tvari ilguoju laikotarpiu ir gali sukelti iššūkių verslams dėl didėjančių sąnaudų ir mažėjančio konkurencingumo tarptautinėje rinkoje. Atsižvelgdama į kylančius iššūkius, lėčiau nei pastaraisiais metais didinamą minimalią mėnesinę algą 2027 m. ir nesant sprendimų dėl viešojo sektoriaus darbo užmokesčio didinimo 2027–2029 m., NFI vidutiniu laikotarpiu projektuoja lėtėjantį darbo užmokesčio augimą. Dėl įtampos darbo rinkoje ir infliacijos šis augimas išliks pakankamai spartus – 2027 m. sieks 6,8 proc. ir 2029 m. sulėtės iki 6 proc. Sprendimai didinti darbo užmokestį viešajame sektoriuje lemtų spartesnį augimą, nei šiuo metu prognozuojama.

Didžiajai daliai iš II pensijų pakopos atsiimtų pinigų kol kas liekant bankų sąskaitose, mažinama šių metų privačiojo vartojimo augimo projekcija, 2027 m. jį slopins aukštesnė infliacija. 2026 m. I pusr. realiosios namų ūkių vartojimo išlaidos augo 4,2 proc. per metus. Nors pasitraukimo iš II pakopos mastas viršijo lūkesčius, poveikis vartojimui buvo mažesnis nei tikėtasi, nes reikšminga dalis atsiimtų pinigų nebuvo išleista ir papildė namų ūkių santaupas (plačiau žr. Intarpe). Taip pat nuo metų pradžios paspartėjus infliacijai, gyventojų perkamoji galia stiprėjo lėčiau. Vis dėlto, remiantis 2026 m. rugpjūčio mėn. vartotojų nuomonių tyrimo duomenimis, vartotojų pasitikėjimo rodiklis yra aukščiausias nuo konflikto Irane pradžios. NFI prognozuoja, kad namų ūkių vartojimo išlaidos 2026 m. augs 3,9 proc. Daroma prielaida, kad iš II pakopos pensijų fondų vartojimui šiemet iš viso gali būti išleista iki 1 mlrd. Eur (tai sudaro apie 5 proc. metinės mažmeninės prekybos apyvartos). 2027 m. nuslopus II pensijų kaupimo pakopos pokyčių poveikiui ir pakilus infliacijai, vartojimas augs lėčiau – 1,8 proc. Baigiantis dvejų metų laikotarpiui, per kurį galima pasitraukti iš II pensijų pakopos, pasitraukimo mastas turėtų vėl šiek tiek išaugti, o vartojimui iš atsiimtų pinigų, NFI vertinimu, galėtų būti skirta apie 0,3 mlrd. Eur. Kartu su nuosaikesniu kainų augimu tai turėtų paskatinti spartesnį, palyginti su 2027 m., vartojimo didėjimą 2028 m. (1 priedo 1 lentelė). Vidutinio laikotarpio pabaigoje, išliekant stabiliai situacijai darbo rinkoje, namų ūkių išlaidos galėtų augti 3 proc.

4. MAKROEKONOMINĖS RAIDOS POVEIKIS BIUDŽETO PAJAMOMS

NFI vertinimu, lyginant 2026 m. ir 2025 m. rugsėjo mėn. ERS prognozes, dėl didesnių mokestinių bazių gali būti surinkta daugiau pajamų iš gyventojų pajamų ir pridėtinės vertės mokesčių, kurios atsvertų galimą mažesnį pelno mokesčio surinkimą. Lyginant 2026 m. rugsėjo mėn. ir 2025 m. rugsėjo mėn. ERS, kuriuo remiantis buvo sudarytas 2026 m. valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo projektas, peržiūrėtos pagrindinių mokesčių mokestinės bazės (1 lentelė). 2026–2028 m. visų rodiklių projekcijos peržiūrėtos aukšty. Nors pelno mokesčio surinkimas gali būti mažesnis nei tikėtasi¹⁶, NFI vertinimu, 2026–2028 m. pajamų planas bus įgyvendintas, nes mažesnes pelno mokesčio pajamas atvers didesnis kitų mokesčių surinkimas. Svarbu pažymėti, kad dėl išliekančio neapibrėžtumo ekonominė situacija gali reikšmingai pasikeisti, todėl valstybės biudžeto pajamos ir išlaidos turėtų būti planuojamos atsargiai. NFI savo pajamų projekcijas pateiks su 2027–2029 m. biudžeto projekto vertinimu.

1 lentelė. Lyginant 2026 m. rugsėjo mėn. ir 2025 m. rugsėjo mėn. ERS, buvo peržiūrėti makroekonominiai rodikliai, kurie svarbūs prognozuojant pajamas

Makroekonominiai rodikliai	2025	2026P	2027P	2028P
Pokytis, proc.				
Darbo užmokesčio fondas	9,6 (8,6) ▲	9,4 (7,5) ▲	7,0 (5,7) ▲	6,4 (5,8) ▲
BVP to meto kainomis	6,7 (6,4) ▲	8,5 (6,7) ▲	5,6 (5,0) ▲	5,8 (5,4) ▲
Galutinio vartojimo išlaidos to meto kainomis	6,7 (7,3) ▼	9,4 (7,2) ▲	5,5 (4,6) ▲	5,5 (5,4) ▲
Mlrd. Eur				
Darbo užmokesčio fondas	34,11 (33,82) ▲	37,32 (36,37) ▲	39,94 (38,46) ▲	42,49 (40,68) ▲
BVP to meto kainomis	84,26 (83,46) ▲	91,42 (89,07) ▲	96,53 (93,57) ▲	102,12 (98,62) ▲
Galutinio vartojimo išlaidos to meto kainomis	62,27 (62,62) ▼	68,12 (67,13) ▲	71,88 (70,23) ▲	75,81 (73,99) ▲

Skliausteliuose pateikti makroekonominiai rodikliai pagal 2025-09-11 ERS.

P – prognozė

Šaltinis – Finansų ministerija, Nepriklausomos fiskalinės institucijos skaičiavimai

Lietuvos Respublikos valstybės kontrolė, kaip nepriklausoma fiskalinė institucija, atliko Lietuvos Respublikos finansų ministerijos parengto ir 2026-09-11 viešai paskelbto ekonominės raidos scenarijaus 2026–2029 metams vertinimą ir parengė išvadą. Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos fiskalinės valdysenos įstatymo 3 str. 2 d. ir Valstybės kontrolės įstatymo 8 str. 7 d. 1 p., Valstybės kontrolė teikia išvadą Lietuvos Respublikos Seimui.

Fiskalinės stebėsenos centro vadovė

Jurga Rukšėnaitė

Pakartotinai naudoti šį dokumentą leidžiama pagal „Creative Commons Attribution 4.0 International“ (CC BY 4.0) licenciją: pakartotinis naudojimas leidžiamas, jei tinkamai nurodoma autorystė ir pakeitimai.

Viršelio nuotrauka: <https://www.magnific.com>.

¹⁶ Finansų ministerijos duomenimis, tam įtakos turėjo sulėtėjęs 2025 m. apmokestinamojo pelno augimas, spartesnis pasinaudojimas pelno mokesčio lengvata investicijoms į technologinį atsinaujinimą ir kiti veiksniai. Prieiga per internetą: <https://finmin.lrv.lt/lt/naujienos/sausioliepos-menesiu-valstybes-biudžeto-ir-savivaldybiu-biudžetu-pajamu-surinkimas-ifax/>.

PRIEDAI

Išvados dėl ekonominės raidos
scenarijaus
1 priedas

NEPRIKLAUSOMOS FISKALINĖS INSTITUCIJOS MAKROEKONOMINĖS PROGNOZĖS 2026–2029 M. IR PAGRINDINĖS PRIELAIIDOS

1 lentelė. NFI makroekonominės prognozės 2026–2029 m.

Rodiklis	2025	2026P	2027P	2028P	2029P
BVP palyginamosiomis kainomis					
BVP, mln. Eur	62071,8	63875,2	65416,6	67314,8	69209,0
BVP pokytis, proc.	2,9	2,9 (3,3) ▼	2,4 (2,3) ▲	2,9 (3,1) ▼	2,8 (3,0) ▼
BVP palyginamosiomis kainomis komponentų pokyčiai, proc.					
Namų ūkių vartojimo išlaidos	2,1	3,9 (4,9) ▼	1,8 (1,4) ▲	3,4 (3,6) ▼	3,0 (3,4) ▼
Valdžios sektoriaus vartojimo išlaidos	1,0	0,4 (0,4)	0,1 (0,1)	0,1 (0,1)	0,1 (0,1)
Bendrojo pagrindinio kapitalo formavimas	8,0	6,5 (6,7) ▼	4,9 (4,2) ▲	5,5 (5,5)	5,5 (5,5)
Prekių ir paslaugų eksportas	5,3	4,3 (2,4) ▲	3,7 (3,9) ▼	3,7 (4,0) ▼	3,7 (4,0) ▼
Prekių ir paslaugų importas	9,3	5,8 (3,5) ▲	3,2 (3,1) ▲	4,1 (4,1)	3,8 (4,1) ▼
BVP ir galutinio vartojimo išlaidos to meto kainomis					
BVP, mln. Eur	84258,0	91211,6	97014,4	102315,5	107799,8
BVP pokytis, proc.	6,7	8,3 (6,4) ▲	6,4 (5,5) ▲	5,5 (5,7) ▼	5,4 (5,6) ▼
Galutinio vartojimo išlaidos, mln. Eur	62266,7	68050,6	71880,2	76048,8	79955,5
Galutinio vartojimo išlaidų pokytis, proc.	6,7	9,3	5,6	5,8	5,1
Kainų rodiklių pokyčiai, proc.					
BVP defliatorius	3,6	5,2 (3,0) ▲	3,9 (3,2) ▲	2,5 (2,5)	2,5 (2,5)
Namų ūkių vartojimo išlaidų defliatorius	3,5	5,0 (3,9) ▲	3,7 (2,8) ▲	2,3 (2,4) ▼	2,3 (2,4) ▼
Eksporto (prekių ir paslaugų) defliatorius	0,0	5,7 (2,5) ▲	0,1 (0,3) ▼	1,4 (1,5) ▼	1,4 (1,5) ▼
Importo (prekių ir paslaugų) defliatorius	-1,5	4,6 (3,2) ▲	-1,0 (-0,8) ▼	1,4 (1,5) ▼	1,4 (1,5) ▼
Suderintas vartotojų kainų indeksas (vidutinis metinis)	3,4	5,0 (3,9) ▲	3,7 (2,8) ▲	2,3 (2,4) ▼	2,3 (2,4) ▼
Darbo rinkos rodikliai					
Užimtų gyventojų skaičius, tūkst. asmenų	1462,8	1468,7	1467,2	1464,2	1461,3
Užimtų gyventojų skaičiaus pokytis, proc.	-0,1	0,4 (0,0) ▲	-0,1 (0,0) ▼	-0,2 (-0,2)	-0,2 (-0,2)
Nedarbo lygis, proc.	6,9	6,7 (6,9) ▼	6,7 (6,8) ▼	6,6 (6,7) ▼	6,5 (6,6) ▼
Vidutinis mėnesinis bruto darbo užmokestis, Eur	2411,4	2628,2	2806,7	2986,0	3164,2
Vidutinio mėnesinio bruto darbo užmokesčio pokytis, proc.	8,5	9,0 (7,9) ▲	6,8 (7,0) ▼	6,4 (6,4)	6,0 (6,0)
Darbo užmokesčio fondas, mln. Eur	34107,4	37321,8	39817,4	42275,8	44710,5
Darbo užmokesčio fondo pokytis, proc.	9,6	9,4 (7,9) ▲	6,7 (7,0) ▼	6,2 (6,2)	5,8 (5,8)
Darbo našumo pokytis, proc.	3,0	2,5 (3,3) ▼	2,5 (2,3) ▲	3,1 (3,3) ▼	3,0 (3,2) ▼
Potencialaus BVP pokytis ir BVP atotrūkis nuo potencialo					
Potencialaus BVP pokytis, proc.	3,1	3,0 (3,0)	2,8 (2,9) ▼	2,7 (2,7)	2,5 (2,6) ▼
BVP atotrūkis (proc., palyginti su potencialiuoju BVP)	0,2	0,0 (0,0)	-0,7 (-0,5) ▼	-0,8 (-0,5) ▼	-0,9 (-0,5) ▼

Skliausteliuose pateiktos 2026 m. kovo mėn. paskelbtos NFI projekcijos.

Prognozės parengtos atsižvelgiant į informaciją ir duomenis, paskelbtus iki 2026-09-01.

Pagal ERS vertinimo ir tvirtinimo aprašą violetiniame fone pažymėti NFI tvirtinami rodikliai.

P – prognozė.

Šaltinis – Valstybės duomenų agentūra, Nepriklausoma fiskalinė institucija

2 lentelė. NFI makroekonominių prognozių pagrindinės prielaidos

Rodiklis	2025	2026P	2027P	2028P	2029P
JAV dolerio ir euro keitimo kursas*	1,13	1,16 (1,16)	1,16 (1,16)	1,16 (1,16)	1,16 (1,16)
Pasaulio BVP pokytis, proc.**	3,5	3,0	3,4	3,4	3,4
Europos Sąjungos BVP pokytis, proc.**	1,6	1,2 (1,5) ▼	1,4 (1,6) ▼	1,4 (1,6) ▼	1,4 (1,6) ▼
Pagrindinių eksporto rinkų BVP pokytis, proc.***	1,6	1,3 (1,7) ▼	1,5 (1,8) ▼	1,5 (1,8) ▼	1,5 (1,8) ▼
Naftos kainos (Brent, JAV doleriais už barelį)****	69,1	89,7 (77,0) ▲	79,8 (69,6) ▲	74,7 (68,1) ▲	72,5 (68,1) ▲

* Valiutos kursas prognozuojamu laikotarpiu išlieka toks, koks buvo užfiksuotas nuo 2026 m. rugpjūčio 17 d. iki rugpjūčio 28 d.

** Remiantis 2026 m. liepos 8 d. viešai paskelbta Tarptautinio valiutos fondo informacija.

*** Remiantis NFI taikoma metodika.

**** 10 darbo dienų ateities sandorių vidurkis nuo 2026 m. rugpjūčio 17 d. iki rugpjūčio 28 d.

Skliausteliuose pateiktos pagrindinės 2026 m. kovo mėn. NFI prognozių prielaidos.

P – prognozė.

Šaltinis – Nepriklausoma fiskalinė institucija

FINANSŲ MINISTERIJOS 2026–2029 M. EKONOMINĖS RAIDOS SCENARIJAUS PROJEKCIJOS IR PAGRINDINĖS PRIELAIIDOS

1 lentelė. Finansų ministerijos 2026 m. rugsėjo mėn. ekonominės raidos scenarijaus projekcijos

Rodiklis, proc.	2025	2026P	2027P	2028P	2029P
Pagrindiniai makroekonominiai rodikliai, pokytis					
BVP palyginamosiomis kainomis	2,9	2,9 (3,1) ▼	2,2 (2,3) ▼	2,6 (2,8) ▼	2,5 (2,6) ▼
Namų ūkių vartojimo išlaidos	2,1	3,7 (4,5) ▼	2,2 (2,2)	2,9 (3,4) ▼	2,7 (3,0) ▼
Valdžios sektoriaus vartojimo išlaidos	1,0	0,4 (0,1) ▲	0,2 (0,1) ▲	0,2 (0,1) ▲	0,2 (0,1) ▲
Bendrojo pagrindinio kapitalo formavimas	8,0	4,6 (5,7) ▼	4,8 (4,5) ▲	4,4 (4,4)	4,4 (4,4)
Prekių ir paslaugų eksportas	5,3	4,1 (2,7) ▲	3,2 (3,6) ▼	3,2 (3,6) ▼	3,2 (3,6) ▼
Prekių ir paslaugų importas	9,3	4,7 (3,7) ▲	3,5 (3,6) ▼	3,7 (3,9) ▼	3,6 (3,8) ▼
BVP to meto kainomis	6,7	8,5 (6,6) ▲	5,6 (5,0) ▲	5,8 (5,5) ▲	5,4 (5,3) ▲
Galutinio vartojimo išlaidos to meto kainomis	6,7	9,4	5,5	5,5	5,0
Kainų rodikliai, pokytis					
BVP defliatorius	3,6	5,5 (3,4) ▲	3,4 (2,6) ▲	3,1 (2,6) ▲	2,8 (2,6) ▲
Suderintas vartotojų kainų indeksas (vidutinis metinis)	3,4	5,0 (3,7) ▲	3,3 (2,4) ▲	2,8 (2,4) ▲	2,4 (2,4)
Darbo rinkos rodikliai					
Vidutinio mėnesinio bruto darbo užmokesčio pokytis	8,5	9,4 (7,9) ▲	7,2 (6,1) ▲	6,5 (5,7) ▲	6,0 (5,7) ▲
Nedarbo lygis (pagal gyventojų užimtumo tyrimo apibrėžtį)	6,9	6,8 (6,8)	6,9 (6,9)	6,8 (6,8)	6,8 (6,8)
Užimtų gyventojų skaičiaus (pagal gyventojų užimtumo tyrimo apibrėžtį) pokytis	-0,1	0,3 (0,1) ▲	-0,2 (-0,1) ▼	-0,1 (-0,1)	-0,1 (-0,1)
Darbo užmokesčio fondo pokytis	9,6	9,4 (8,1) ▲	7,0 (6,0) ▲	6,4 (5,7) ▲	5,9 (5,6) ▲

Statistinių duomenų ir kitos informacijos įtraukimo į scenarijų data – 2026 m. rugsėjo 2 d.

Skiausteliuose pateiktos 2026-03-24 ekonominės raidos scenarijaus projekcijos.

Pagal ERS vertinimo ir tvirtinimo aprašą violetiniame fone pažymėti NFI tvirtinami rodikliai.

P – prognozė.

Šaltinis – Finansų ministerija

2 lentelė. Finansų ministerijos 2026 m. rugsėjo mėn. ekonominės raidos scenarijaus pagrindinės prielaidos

Rodiklis	2025	2026P	2027P	2028P	2029P
JAV dolerio ir euro keitimo kursas*	1,13	1,17 (1,16) ▲	1,17 (1,16) ▲	1,17 (1,16) ▲	1,17 (1,16) ▲
Pasaulio BVP pokytis, procentais**	3,5	3,0	3,4	3,4	3,4
Europos Sąjungos BVP pokytis, procentais**	1,6	1,2 (1,5) ▼	1,4 (1,6) ▼	1,4 (1,6) ▼	1,4 (1,6) ▼
Pagrindinių eksporto rinkų BVP pokytis, procentais***	2,3	1,8 (2,1) ▼	2,0 (2,2) ▼	2,0 (2,2) ▼	2,0 (2,2) ▼
Naftos kainos (<i>Brent</i> , JAV doleriais už barelį)****	68,0	87,3 (75,1) ▲	79,8 (68,3) ▲	79,8 (68,3) ▲	79,8 (68,3) ▲

* Europos Centrinis Bankas (2026 m. birželio mėn.).

** Tarptautinis valiutos fondas (2026 m. liepos mėn.).

*** Finansų ministerijos skaičiavimai.

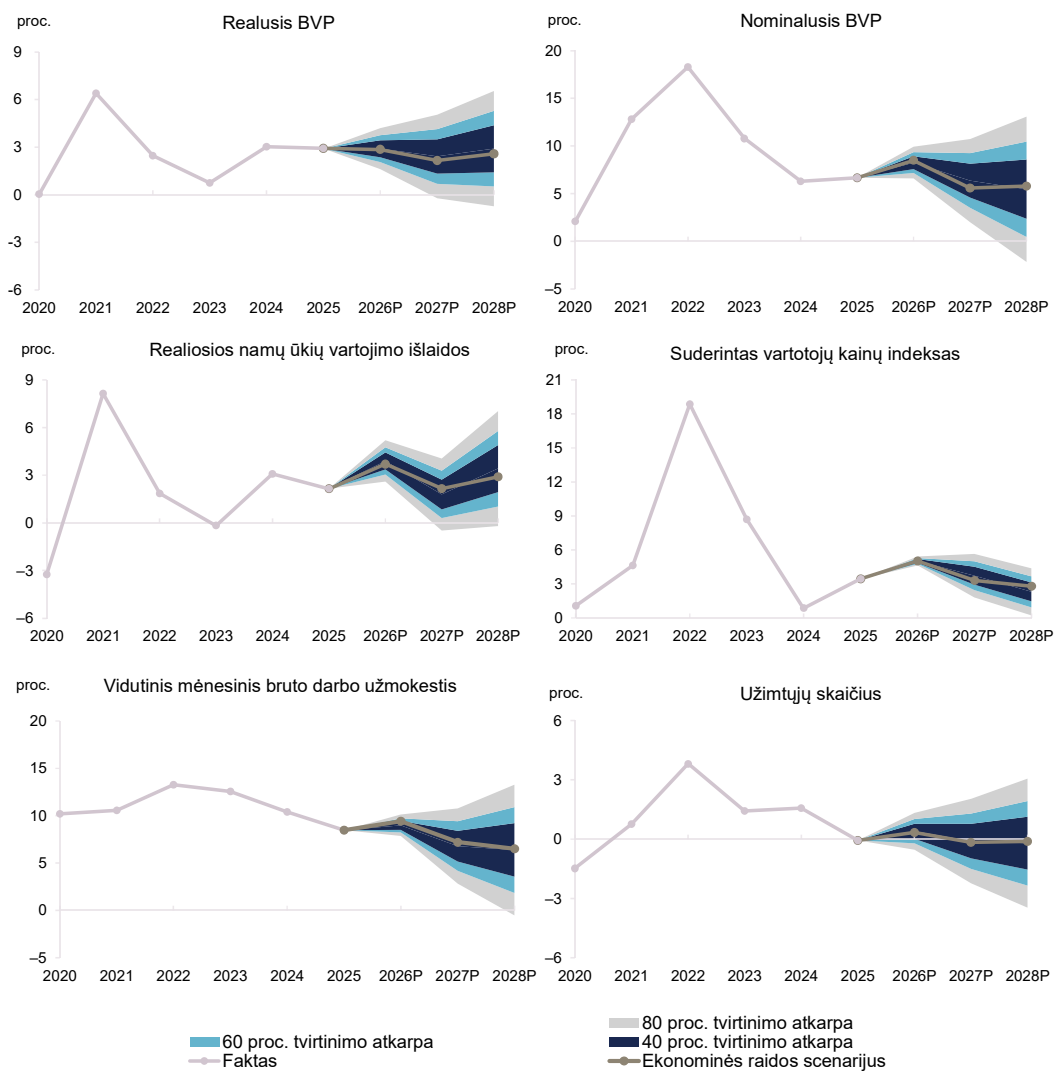
**** Macrobond, Finansų ministerijos skaičiavimai. Atliekant skaičiavimus naudotas 2026 m. rugpjūčio 17-28 d. ateities sandorių kainų aritmetinis vidurkis. Skiausteliuose pateiktos 2026-03-24 ekonominės raidos scenarijaus projekcijos.

P – prognozė.

Šaltinis – Finansų ministerija

Išvados dėl ekonominės raidos
scenarijaus
3 priedas

NFI SUDARYTOS ERS TVIRTINIMO ATKARPOS

Tvirtinimo atkarpos sudarytos rodiklių pokyčiams.

Tvirtinimo atkarpų atskaitos tašku (moda) laikomos NFI parengtos prognozės.

Tvirtinimo atkarpų sudarymo metodika plačiau išdėstyta Ekonominės raidos scenarijaus vertinimo ir tvirtinimo apraše.

Prieiga per internetą: https://www.valstybeskontrolė.lt/TVS/Content/Biudzeto_stebesena/ERS_vertinimo_ir_tvirtinimo_aprasas.pdf.

P – prognozė.

Šaltinis – Finansų ministerija, Nepriklausoma fiskalinė institucija

Išvados dėl ekonominės raidos
scenarijaus
4 priedas

KITŲ INSTITUCIJŲ REALIOJO BVP PROJEKCIJOS

Institucija	Paskelbimo data	2026P	2027P
AB SEB	2026-08-25 (2026-05-06)	3,0 (3,2) ▼	2,1 (2,1)
AB „Swedbank“	2026-08-25 (2026-05-06)	3,0 (3,0)	2,3 (2,3)
Lietuvos bankas	2026-06-17 (2026-04-02)	2,7 (3,1) ▼	2,0 (2,0)
Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacija	2026-06-03 (2025-12-02)	2,8 (3,1) ▼	2,0 (2,0)
Europos Komisija	2026-05-21 (2025-11-17)	3,0 (3,0)	2,1 (2,2) ▼
Tarptautinis valiutos fondas	2026-08-09 (2026-04-14)	2,8 (2,9) ▼	2,2 (2,2)
Institucijų vidurkis	–	2,9 (3,1) ▼	2,1 (2,1)

Pateiktos institucijų prognozės, kurios paskelbtos iki 2026-09-01 imtinai.

Skliausteliuose pateiktos ankstesnės institucijų prognozės.

P – prognozė.

Šaltinis – lentelėje nurodytų institucijų projekcijos, Nepriklausomos fiskalinės institucijos skaičiavimai